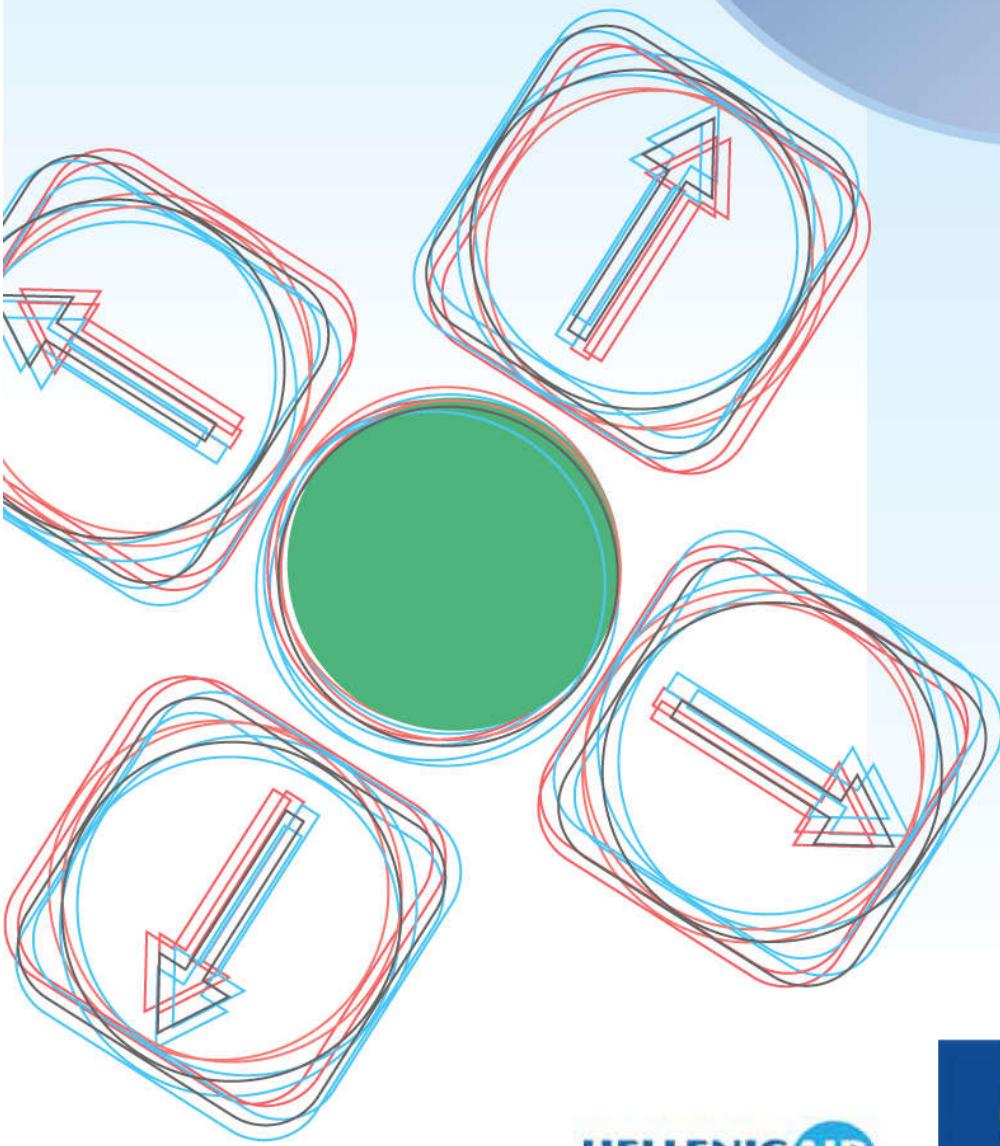

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

ΡΟΣΚΛΟΥΓΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Πόσο πειστικοί είστε;

Θεματικές ενότητες	Δημοκρατία, Ιδιότητα του Πολίτη, Γενικά ανθρώπινα δικαιώματα
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 2
Μέγεθος Ομάδας	Οποιοδήποτε
Διάρκεια	45 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	Πρόκειται για μια δραστηριότητα που βασίζεται στη συζήτηση και στον διάλογο και εξετάζει: • Τα δικαιώματα και τις ευθύνες που απορρέουν από τη δημοκρατία. • Τον δημοκρατικό τρόπο συζήτησης.
Σχετιζόμενα δικαιώματα	• Το δικαίωμα συμμετοχής στη δημοκρατική διαδικασία. • Την ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης.
Σκοποί	• Να εξετάσει μερικές από τις αμφιλεγόμενες πτυχές μιας δημοκρατικής κοινωνίας. • Να αναπτύξει στην πράξη τις δεξιότητες της ακρόασης, της συζήτησης και της πειθούς. • Να ενθαρρύνει τη συνεργασία.
Υλικά	• Ένας ανοιχτός χώρος. • Χαρτί (A4) και χρωματιστοί μαρκαδόροι, κολλητική ταινία. • Χαρτί και στιλό για σημειώσεις (προαιρετικά).
Προετοιμασία	• Φτιάξτε δύο πινακίδες με τις λέξεις «συμφωνώ» και «διαφωνώ» και αναρτήστε τις με ταινία στα δύο άκρα ενός επιμήκους τοίχου. Σιγουρευτείτε ότι υπάρχει αρκετός χώρος κατά μήκος του τοίχου ώστε οι συμμετέχοντες/ουσες να μπορούν να μπουν σε μια ευθεία γραμμή. • Τοποθετήστε δύο καρέκλες στο κέντρο του δωματίου σε απόσταση 50 εκατοστών μεταξύ τους και έτσι ώστε να υπάρχει αρκετός χώρος για να μπορούν να γυρίζουν γύρω τους οι συμμετέχοντες/ουσες.
Οδηγίες	1. Επισημάνετε τα δύο σημάδια στις δυο άκρες του τοίχου και εξηγήστε ότι πρόκειται να διαβάσετε δυνατά μια δήλωση με την οποία οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να δηλώσουν τη συμφωνία τους σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό. 2. Επιλέξτε μια δήλωση από τον παρακάτω κατάλογο και διαβάστε τη δυνατά στην ομάδα. 3. Ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να τοποθετηθούν κατά μήκος του τοίχου μεταξύ των δύο πινακίδων, ανάλογα με το πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν: εάν συμφωνούν απόλυτα ή διαφωνούν απόλυτα, θα πρέπει να σταθούν ακριβώς στο αντίστοιχο άκρο, διαφορετικά θα πρέπει να σταθούν κάπου μεταξύ των δύο σημείων. 4. Όταν τα μέλη της ομάδας μπουν σε γραμμή, καλέστε τους/τις δύο που έχουν σταθεί

στις ακραίες θέσεις να καθίσουν στις δύο καρέκλες στο κέντρο του δωματίου. Τώρα, οι συμμετέχοντες/ουσες θα πρέπει να μαζευτούν γύρω από την καρέκλα στην οποία κάθεται το άτομο με την άποψη του οποίου συμφωνούν περισσότερο ή, εάν είναι αναποφάσιστοι, ανάμεσα στις δύο καρέκλες.

5. Δώστε σε αυτούς/ές που κάθονται στις καρέκλες ένα λεπτό να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους συμφωνούν ή διαφωνούν με την αρχική τους δήλωση. Καθώς εξηγούν, κανείς/καμία δεν πρέπει να τους/τις διακόψει ή να τους/τις βοηθήσει.
6. Στο τέλος του λεπτού, ζητήστε από όλους στην ομάδα να μπουν πίσω από έναν από τους δύο ομιλητές/τριες (δεν μπορούν να παραμείνουν αναποφάσιστοι), έτσι ώστε να υπάρχει μια ομάδα απόμων «υπέρ» του υπό συζήτηση ισχυρισμού και μια ομάδα «κατά». Δώστε στις δύο ομάδες δέκα λεπτά για να προετοιμάσουν την επιχειρηματολογία που θα υποστηρίζει τη θέση τους και για να επιλέξουν έναν/μια διαφορετικό/ή ομιλητή/τρια που θα παρουσιάσει αυτά τα επιχειρήματα.
7. Στο τέλος των δέκα λεπτών, καλέστε τους/τις δύο νέους/ες ομιλητές/τριες να σταθούν στις δύο καρέκλες με τους/τις «υποστηρικτές/τριες» τους γύρω από αυτές.
8. Δώστε στους/στις ομιλητές/τριες τρία λεπτά για να εκθέσουν τα επιχειρήματά τους. Στο τέλος, οι υποστηρικτές/τριες μπορούν να αλλάξουν πλευρά και ομάδα, αν τους πείσουν τα επιχειρήματα που θα έχουν εκτεθεί.
9. Δώστε στις ομάδες πέντε λεπτά ακόμη για να επεξεργαστούν την επιχειρηματολογία τους και να επιλέξουν τρίτο/η ομιλητή/τρια. Μετά και από αυτές τις ομιλίες, δώστε τη δυνατότητα στους συνομιλητές/τριες να αλλάξουν πλευρά, εάν το επιθυμούν.
10. Καλέστε όλη την ομάδα να συμμετάσχει στην ανασκόπηση και στην αξιολόγηση.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση

Τώρα προχωρήστε στην ανασκόπηση συζητώντας τη σκοπιμότητα της συγκεκριμένης μορφής που είχε η συζήτηση και τους λόγους για τους οποίους αξιολογείται θετικά ο πλουραλισμός σε μια κοινωνία. Προσπαθήστε να μην επιστρέψει πάλι η συζήτηση στο θέμα γύρω από το οποίο ήδη περιστράφηκε.

- Άλλαξε κανείς/μία άποψη κατά τη διάρκεια της συζήτησης; Αν ναι, ποια ήταν τα επιχειρήματα που τους/τις έπεισαν;
- Θεωρούν οι συμμετέχοντες/ουσες ότι επηρεάστηκαν από παράγοντες πέραν των επιχειρημάτων; Παραδείγματος χάριν, από την πίεση των υπόλοιπων, τον συγκινητικό τρόπο ομιλίας κάποιου/ας από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες ή από κάποια αίσθηση ανταγωνισμού.
- Για εκείνους/ες που δεν άλλαξαν την άποψη τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης, είχε η συζήτηση κάποιο νόημα; Μπορούν να φανταστούν κάτι που θα μπορούσε να τους/τις πείσει να αλλάξουν τις απόψεις τους;
- Γιατί σε μια κοινωνία οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές απόψεις; Πώς θα πρέπει να ρυθμίζονται οι διαφωνίες σε μια δημοκρατική κοινωνία;
- Θα έπρεπε όλες οι απόψεις να γίνονται ανεκτές σε μια δημοκρατία;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

Το πρώτο μέρος αυτής της δραστηριότητας, όταν τοποθετούνται οι συμμετέχοντες/ουσες σε μια γραμμή, δεν πρέπει να διαρκέσει περισσότερο από μερικά λεπτά. Το μέρος αυτό έχει το νόημα να σημειωθούν απλώς οι «αρχικές θέσεις» των συμμετεχόντων/ουσών, ώστε να δουν πού στέκονται σε σύγκριση με τους/τις άλλους/ες.

Σκοπός της δραστηριότητας είναι τόσο να ενεργοποιήσει δεξιότητες επικοινωνίας και πειθούς, όσο και να ωθήσει στον προβληματισμό γύρω από τα ίδια τα ζητήματα. Επομένως, τα μέλη της ομάδας θα πρέπει να ενθαρρυνθούν στο να σκεφτούν όχι μόνο το περιεχόμενο και τον τρόπο παρουσίασης των απόψεων αλλά και τον τύπο ή τη μορφή των επιχειρημάτων που θα είναι τα πιο πειστικά στα άτομα της άλλης πλευράς. Στόχος τους είναι να τραβήξουν όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους στο «κόμμα» τους. Μπορούν να κάνουν χρήση της ανάπτυξης μεταξύ των ομιλιών για να εξετάσουν τις θέσεις της άλλης πλευράς, για να σκεφτούν τρόπους να την αποδυναμώσουν.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ως θέματα και άλλα εκτός από εκείνα που προτείνονται ως

Ημερομηνία κλειδί βάση για τη συζήτηση. Το σημαντικό είναι να επιλέξετε μια δήλωση που θα είναι αμφιλεγόμενη μέσα στην ομάδα σας.

24 Οκτωβρίου Ημέρα Ηνωμένων Εθνών
Σημείωση: Η συζήτηση μιας δήλωσης στους διαφορετικούς κύκλους συνομιλιών διαφορετικούς δηλώσεις περίπου 30 λεπτά. Εάν θέλετε να συζητήσετε περισσότερες δηλώσεις, θα πρέπει να έχετε τον ανάλογο επιπλέον χρόνο.

Ενδείκνυται να τηρήσετε χαλαρά το πλάνο της δραστηριότητας, ανάλογα με τις δυνατότητες της ομάδας και τη ζωντάνια της συζήτησης. Παραδείγματος χάριν:

- Μπορείτε, αν θέλετε, να προσθέσετε ένα ή δύο περισσότερα διαλείμματα ώστε οι ομάδες να προετοιμάσουν τα επιχειρήματά τους και διαφορετικοί/ές ομιλητές/τριες να έχουν την ευκαιρία να εκθέσουν τις απόψεις τους.
- Εάν έχετε ξανακάνει αυτήν τη δραστηριότητα με τη συγκεκριμένη ομάδα -αλλά ακόμα και εάν δεν την έχετε ξανακάνει-, μπορείτε να προσθέσετε ένα στοιχείο έκπληξης στον τρόπο που επιλέγονται οι πρώτοι/ες ομιλητές/τριες. Παραδείγματος χάριν, θα μπορούσατε να επιλέξετε τους/τις δύο τρίτους/ες από το τέλος κάθε άκρου ως πρώτους.
- Μπορείτε, σ' ένα από τα διαλείμματα προετοιμασίας επιχειρημάτων, να ζητήσετε από τους «υποστηρικτές/τριες» ενός/μιας ομιλητή/τριας να εργαστούν με τον/την αντίπαλο/η ομιλητή/τρια -με άλλα λόγια, να προετοιμάσουν επιχειρήματα ενάντια στη δική τους άποψη. Αυτό μπορεί να φανεί χρήσιμο στο να αθήσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να εξετάσουν την αντίθετη άποψη και μπορεί να αποτελέσει μιαν ενδιαφέρουσα παραλλαγή, εάν οι συμμετέχοντες/ουσες γενικά δεν αλλάζουν πλευρές.
- Μπορείτε, αν θέλετε, να επιτρέψετε στους/στις ομιλητές/τριες να γράψουν σ' ένα φύλλο χαρτί συνοπτικές σημειώσεις με τα διάφορα επιχειρήματά τους για να μπορούν να αναφέρονται σ' αυτά καθώς μιλούν.

Προτάσεις για συνέχεια

- Εάν σας ενδιαφέρει να ασχοληθείτε παραπέρα με το πώς οι απόψεις διαμορφώνονται ή αλλάζουν, ιδιαίτερα από τα ΜΜΕ, μπορείτε να προχωρήσετε με τη δραστηριότητα «Πρωτοσέλιδο» (σ. 144).
- Εάν θελήσετε να σκεφτείτε παραπέρα για τη σχέση των διαφόρων απόψεων που υποστηρίζονται γενικά από τη μια πλευρά και των στερεότυπων και προκαταλήψεων από την άλλη, μπορείτε να κάνετε τη δραστηριότητα «Cultionary», από το εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης «All different all equal».

Ιδέες για δράση

- Εάν από τις παρακάτω δηλώσεις επιλέξετε τη σχετική με την ψήφο, μπορείτε να συνεχίσετε τη δραστηριότητα με μια έρευνα για τις συνήθειες των ψηφοφόρων στην τοπική κοινότητα μέσα από τη δραστηριότητα «Να ψηφίζει κανείς ή να μην ψηφίζει». (σ. 260).

Δηλώσεις προς συζήτηση

- Έχουμε ηθική υποχρέωση να ψηφίζουμε στις εκλογές.
- Πρέπει να υπακούμε όλους τους νόμους, ακόμη και τους άδικους.
- Οι μόνοι άνθρωποι που έχουν εξουσία σε μια δημοκρατία είναι οι πολιτικοί.
- «Οι λαοί έχουν τους ηγέτες που τους αξίζουν».
- Είναι ευθύνη των πολιτών να ελέγχουν καθημερινά τη δραστηριότητα της κυβέρνησης

⋮
⋮
⋮
⋮
⋮
⋮